

Радянський ПЕДАГОГ

ОРГАН ПАРТКОМУ,
РЕКТОРАТУ,
ПРОФСПЛКОВИХ КОМІТЕТІВ
ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОГО
ДЕРЖАВНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ
ІМЕНІ В. СТЕФАНИКА

Газета заснована 30
вересня 1988 року.

26 ГРУДНЯ 1989 р.

№ 41 (53)

З ВІРОЮ У СЕРЦЯХ

Хоч і не білють нині білими шапками схили гір, бо тепло циклонів розтопило сніг — неодмінний атрибут зими, та все ж, гадаємо, Новий рік, як і завжди, прийде до нас усміхненим, веселим, рум'яним. А поки що, хвилюючись перед зустріччю з ним, відлічуємо останні дні старого року. Що передамо в спадок року новому для примноження зробленого, досягнутого?

1989-й для колективу нашого інституту був роком плідної праці, спрямованої на перебудову вищої школи, зміцнення зв'язку вузівської науки з практикою. У житті колективу знайшли втілення процеси поглиблення демократизації, розширення гласності. У цьому для нас стали прикладом дні роботи першого і другого З'їздів народних депутатів СРСР, Всесоюзного студентського форуму, делегатами якого були і студенти інституту Олег Жерноклєв та Олександр Сангулія.

Якщо ж говорити про конкретні факти і події, що залишаться в пам'яті студентів, викладачів, працівників вузу, то їх у 1989-му було чимало. Про результативну роботу кафедр свідчить, наприклад, те, що захищено 10 кандидатських дисертацій, вступили до аспірантури 4 чоловіки. Знайшли визнання у вчених, спеціалістів, широкого кола читачів наукові монографії і праці викладачів інституту професорів М. О. Рудякова «Основи анализа художественного текста», І. А. Климишина «Релятивістська астрономія», доцентів В. Г. Матвіїшина «Украинско-французские литературные связи XIX — XX вв.», В. П. Москальця «Эмоционально-психологический механизм воздействия молитвы на верующих. Религиозная обрядность: содержание, эволюция, оценка», Л. М. Кіліченко «Джерельце» (4-те видання).

Досить вагомим був і науковий доробок студентів. Відзначені дипломами республіканських конкурсів наукової роботи студентів В. Алексанич та В. Лендел (філологічний факультет). Представлені на всесоюзний конкурс також роботи Л. Дурди (історичний факультет), М. Дуб (педагогічний факультет), Т. Сементович (факультет іноземних мов).

Спільно з Інститутом металофізики АН УРСР відкрито проблемну лабораторію фізики магнітних плівко. Обладнано замкнутою телевізійною системою лекційну аудиторію № 25.

Для зміцнення зв'язку науки з педагогічною практикою створено навчально-науково-методичний комплекс (педінститут — експериментальна школа-лабораторія № 23

— експериментальний піонерський табір — дитячий садок № 2).

У році, що минає, в інституті відкрито 6 нових спеціальностей. Обладнано ряд навчально-методичних кабінетів. Зокрема, на філологічному факультеті — української мови і практичного курсу російської мови, на факультеті іноземних мов — країнознавства, фонетичний, комплекс лінгфонних кабінетів, на історичному — історії СРСР та УРСР, теорії і методики піонерської роботи, на художньо-графічному — декоративно-прикладного мистецтва, рисунку і живопису, креслення, на педагогічному факультеті — образотворчого мистецтва, трудового навчання, музичного виховання, дошкільного виховання. Створено музеї декоративно-прикладного мистецтва та археології Прикарпаття.

1989-й запам'ятається нам і тим, що здано новий студентський гуртожиток на 320 місць, розпочато будівництво ще одного — на 535 місць. Здійснено капітальний ремонт навчальних корпусів та гуртожитків — на цю мету освоєно сто тисяч карбованців.

Здобутки колективу, зрозуміло, пов'язані з конкретними людьми, з їх небайдужим, ініціативним, творчим ставленням до справи. Рік, що минає, залишить пам'ятні віхи в житті і долях ряду викладачів нашого вузу. Так, присвоєно звання Заслуженого діяча науки УРСР ректору інституту, професору В. І. Кононенку, звання Заслуженого працівника вищої школи УРСР — професору І. А. Климишину, звання Заслуженого працівника культури республіки — старшому викладачеві Ю. С. Фейді.

В літописі вузу, безперечно, залишаться такі події, як проведені у нас обласна історико-краєзнавча наукова конференція «50 років воз'єднання Західної України з Радянською Україною в складі Союзу РСР» та обласна науково-теоретична конференція, присвячена 175-річчю з дня народження Т. Г. Шевченка.

Звичайно, у новому році всі ці здобутки треба примножити, збагатити. Шлях до цього — сумлінне ставлення кожного із студентів, викладачів, працівників інституту до своїх обов'язків, реальний вклад у процеси перебудови, активна участь в усіх вузівських справах.

Тож від усієї душі вітаємо всіх читачів нашої газети з новорічним святом. Зичимо вам, дорогі друзі, багатих ужинок у труді й навчанні. Миру, добра, здоров'я, особистого щастя вам у прийдешньому році! З Новим, 1990 роком, друзі!

Фотокомпозиція студента ІІ курсу фізмату В. ДОМБРОВСЬКОГО.

Естафета сподівань

Коли стрімко пробігають пролітають крізь наше життя останні грудневі дні, ми, стомившись від передново-річних клопотів і метушні, на хвилину задумуємося: а

яким він був, рік, що відходить, що завтра стане історією! Чого чекаємо від року прийдешнього? Своїми відповідями на ці запитання ми попросили поділитися викладачів та студентів нашого інституту.

Мирослав Гнатович СТЕЛМАХОВИЧ, декан педагогічного факультету, професор:

— 1989-й — один з тих років, що запам'ятовуються на все життя. Для нашого факультету він був трудовим і водночас святковим. Ще свіже в пам'яті святкування 30-річчя заснування педфаку. Скільки привітань, гостей, колишніх випускників, що приїхали на поба-

чення з сьогоднішнім факультетом — оновленим, збагаченим новими спеціальностями. Таке не забувається...

Відкрилися у нас нові спеціальності — вчителів початкових класів з додатковою спеціальністю вихователя шкіл-інтернатів, дитячих будинків. Отже, майже всі академічні групи мають додаткову спеціальність, здійснюється на практиці орієнтація на малокомплектну сільську школу. Приємно, що в цьому році зріс набір юнаків на наш факультет, зокрема на дошкільне відділення.

Своїми силами відкрили три кабінети: музики з методикою викладання, хоролий клас і методики викладання української мови в

початкових класах, підготували спеціалізований читальний зал із книгосховищем, який у новому році почне свою роботу. Великою підмогою для наших студентів стала й експериментальна школа-лабораторія, базові дитячі садки обласного центру.

Не обійшлося без труднощів, звичайно. Важко нам доводилося через неумовленість спеціалістами для дошкільного відділення. Багато клопотів мали з навчально-дослідним полем. До речі, в наступному році плануємо здійснити перехід на госпрозрахунок, побудувати теплицю, ставок для розведення коропів, повністю електрифікувати і телефонізувати цю нашу навчально-дослідну базу.

Отже, я вже й поділився заодно планами на рік прийдешній. Хотілося б ще, щоб інститутські ліфти і те-

лефони запрацювали у новому році більш справно і не псували настроїв ні студентам, ні викладачам.

Для мене особисто запам'ятується 1989-й ще й тому, що завершив роботу над дослідженням української родинної етнопедагогіки. Наступаючий рік буде не менш напруженим у праці. Справді, хай він буде теж трудовим!

Вадим ДАНИЛОВСЬКИЙ, студент ІІІ курсу історичного факультету:

— Чим пам'ятний для мене рік? Мабуть, тим, що у квітні мене обрали заступником секретаря комітету комсомолу інституту. Додався клопотів, але мені по-добається бути у вирі комсомольських справ. На все життя теплим спомином залишиться мій перший літній навчальний семестр у

піонерському таборі «Восток» Московської області, та атмосфера доброзичливості й широкі людські взаємовідносини, яку я там побачив і відчув. Те, що спонукає вдосконалюватися душою, не може забуватися. Як і не забуваються фестивалі студентської дружби, учасником яких мені довелося бути у Новгородському педінституті та у нашому вузі. Для молоді людини, вважаю, надзвичайно потрібні такі контакти, така спорідненість душ, прагнень.

На порозі новорічного свята, яке я завжди сприймаю, як найчарівніше, найзагадковіше з усіх свят, хочеться бути задумливим і ліричним, бажати всім щастя й добра, робити все для того, аби люди тепліше й уважніше ставилися один до одного, дарували добро-

[Закінчення на 2-й стор.]

[Початок на 1-й стор.]

зичливі усмішки і ясне проміння своїх сердець. Цього я б хотів і весь рік. Щиро сподіваюся, що 1990-й буде багатим саме на це. А сам собі хочу побажати серйозніше займатися навчанням, приділяти йому значно більше часу.

Роксолана ВИННИЦЬКА,
студентка IV курсу факультету іноземних мов:

— Для мене 1989-й — рік незабутній, незвичайний. Перш за все він пам'ятатиметься мені все життя тим, що здійснила поїздку за кордон, до Англії. І не туристом. Це було стажування, про яке мріє, мабуть, кожен студент нашого факультету. Поїздка залишила незабутні враження, дуже багато дала мені як май-

бутньому вчителю англійської мови. Вражає атмосфера дружби і доброзичливості в стосунках між студентами і викладачами британських коледжів. Там я знайшла чимало друзів — і не тільки англійців, а й представників інших країн, що теж приїхали сюди вивчати англійську мову.

Ще одна головна подія мого життя — я вийшла замуж, і тим щаслива.

Вступила я кандидатом у члени КПРС. Відчуваю, як це сьогодні нелегко — належати до партії комуністів, але хочу бути в рядах активістів, людей, справді не байдужих до долі країни.

Що чекаю від наступного року? Це буде для мене фініш — п'ятий курс. Тож чимало зусиль доведеться докласти, щоб успішно завершити навчання. Буду трудитись. А від нового року чекаю, щоб він був сприятливим для мене в цьому. І для всіх наших студентів. Ще бажаю 1990-му бути багатим на добро людське, на радісні події, на достаток. З Новим роком!

Микола Петрович ЛЕСЮК,
декан філологічного факультету:

Естафета сподівань

— Хочу назвати рік, що минає, роком пробудження національної самосвідомості, відродження української культури, зокрема рідної мови. Створення республіканського Товариства української мови імені Т. Г. Шевченка, його осередків по всіх областях, районах, у трудових колективах — знаменна подія. Вдвоє приєм-

но це тому, що ми святкували у цьому році 175-у річницю з дня народження Великого Кобзаря.

Великі зміни відбулися і на нашому факультеті. Ставши деканом, я відчув, яку відповідальність несучи за своїх вихованців. Прагну до взаєморозуміння, і, здається, такий контакт з академічними групами вдалося встановити. Активніше працювали комітет комсомолу, профспілкове бюро. Правда, студентському самоуправлінню на факультеті ще далеко до ідеалу.

Наступний рік прийде в інститут з приємними клопотами: вуз відзначатиме своє 50-річчя. Гадаю, що ця подія викличе приплив сил у викладачів та студентів, життя у нас стане активнішим, цікавішим. Щиро прагну, щоб за цими клопотами ми не забули про головне, задля чого студент приходить в інститут, — про навчання. Хочеться, щоб

1990-й був роком культури знань, навчання, науки.

Особисто для мене рік, що минає, був пам'ятним ще й тим, що вийшла замуж моя дочка, і живуть молодята в щасті й злагоді. Трохи хвилююся від того, що мої колишні односельці (родом я з Ковалівки Коломийського району) висунули мене кандидатом у депутати обласної Ради. Це приємно і водночас відповідально. Отже, на початку наступного року розгорнеться активна передвиборна боротьба. Уреба мобілізувати свої сили і показати людям, на що здатний. Усім бажаю удачі в новім році!

Олександр РАШКЕВИЧ,
студент III курсу фізико-математичного факультету:

— У нинішньому році я знову повернувся на навчання, відслуживши рік в армії. Дехто вважає мене й моїх друзів, які змінили солдатську казарму на студентську аудиторію, щасливчиками. Що ж, можливо, бо немає нічого кращого, як займатися тим, до чого прагне душа. А перші місяці на третьому курсі справилися надії: вчитися справді цікаво. Особливо прива-

люють нові предмети, неординарно проходять заняття, які веде у нашій групі завідувач кафедри методики фізики професор М. Д. Фрейк. На них ми здобуємо навички наукової дискусії, пробуджується невідомий інтерес до дослідження...

У році прийдешньому хочу знову ж таки поринути у навчання, крім того — займатися в лабораторії і, якщо вдасться, — взяти участь у розробці наукової теми. Сподіваюся, що рік буде сприятливим для всіх, хто любить трудитися, адже не дарма він — рік Коня.

ГОТУЄМОСЬ ДО ВИБОРІВ

Назвали своїми кандидатами

Триває висунення кандидатів у народні депутати Української РСР і до місцевих Рад народних депутатів. Днями відбулися збори колективу студентів і викладачів філологічного факультету. Вони назвали кандидатом у депутати обласної Ради по Івано-Франківському виборчому округу № 13 ректора інституту **ВІТАЛІЯ ІВАНОВИЧА КОНОНЕНКА**.

Декана філологічного факультету нашого вузу **МИКОЛУ ПЕТРОВИЧА ЛЕСЮКА** — свого земляка висунули кандидатом у депутати обласної Ради по Нижньовербізькому виборчому округу № 80 на своєму сході селяни с. Ковалівки Коломийського району, а також обласна організація

Товариства української мови імені Т. Г. Шевченка.

Трудовий колектив НСШ № 6 назвав кандидатом у депутати міської Ради по Івано-Франківському виборчому округу № 108 голову ради цієї школи, завідувачого Народним музеєм освіти Прикарпаття нашого вузу **БОГДАНА МИХАЙЛОВИЧА ГАВРИЛІВА**.

Зустріч з активістом «Меморіалу»

Деяким мало вивченим епізодам історії України була присвячена лекція, яку для студентів нашого інституту прочитав заступник голови обласної організації товариства «Меморіал» П. Арсенич.

Адже для багатьох жителів республіки залишаються «білими плямами» окремі події з історії нашого краю. Лектор вів мову про січових стрільців та історію виникнення ЗУНР та УНР. Активіст «Меморіалу» розповів студентам цікаві бувальщини, прочитав вірші на цю тему. Він також ознайомив їх з елементами новорічних обрядів (адже Новий рік не за горами). На закінчення П. Арсенич відповів на запитання присутніх.

Наш кор.

Минулої тижня в актовому залі інституту відбувся концерт самодіяльних народних колективів вузу. Присутні були зачаровані виступом вокально-хореографічного ансамблю «Верховинка», учасники якого виконали запальні гуцульські танці, а також концертними номерами вокально-інструментальних ансамблів «Опришки» і «Гуцулочки».

ДОБРОДІЙНИЙ КОНЦЕРТ

Прекрасні хвилини зустрічі з ліричною піснею подарували глядачам заслужений працівник культури УРСР М. Ю. Сливоцький та інструментальний ансамбль «Усмішка». Сподобалися присутнім і виступи самодіяльного народного камерного хору художньо-графічного факультету під керівництвом Я. М. Крушельницького та ансамблю бального танцю «Лілія». Теплі оплески звучали в залі й для читців художнього слова — студенток філологічного факультету Н. Кулинич та Н. Лавни.

Кошти, зібрані за концерт, віддані у фонд спорудження пам'ятника Тарасу Шевченку в м. Івано-Франківську.

О. ДІДИК.

Наш позаштатний кореспондент.

Новий рік — це завжди радість, завжди безтурботні веселощі. Прекрасна нагода виявити добре чуття гумору та кмітливість і для учасників студентського театру естрадних мініатюр «Газди» (на фото праворуч), і для студентки педагогічного факультету Люби Черній, адже попереду — сесія.

Фото В. Боб'яка.

**Свято,
яке завжди
з нами**

Ось і відлунав сміхом і піснями фестиваль студентської дружби, який проходив у нашому інституті. Чим згадують його наші гості? Впевнена — тільки добром. Бо інакше, напевно, і не можна згадувати ту теплу атмосферу доброзичливості, яка панувала на ньому.

І навіть неприємні дрібниці, які все ж таки траплялися, все одно не зіпсували цього свята. Були і невеличкі подорожі по наших чарівних Карпатах (в Яремче, Ворохту, Микуличин), були українські вечорниці на філологічному факультеті і конкурс «Що, де, коли» —

на педагогічному.

Але, думаю, все це не головне, а головне — самі люди, їх дружба, якій дасть можливість розвиватися далі наш фестиваль. Хіба не став підтвердженням цього вечір «Пісня скликає друзів»? Він затягнувся далеко за північ, бо було що

сказати один одному, чим поділитися. А часу так мало! Зрозуміло, не став би цей фестиваль святом, якби не допомога студентського профкому, зокрема, його голови Петра Хмельовського. Якби не змілі руки студенток другого курсу філологічного факультету на чо-

лі з Наталею Андріуцою (адже саме вони підготували Микуличинський табір «Зірка» до приїзду гостей). І їх праця не була марною. Бо фестиваль вдався. Сподіваємося, позивні таких студентських свят ще не раз окликать друзів.

Н. ЯСНА.

ПОСІВАЛЬНИК

Звечора й цілу ніч моросив дощ: брудні струмки переорали гостиниць і лінійно тягнулись до ріки. Та надранок, ніби соромлячись свого безсилля, січень натрусив снігу, в шибки хат зазірнув мороз. Кристале-ві сніжинки ще торкались тієї дивної — свята Меланки.

— Романку, тобі пора. Та бери з собою Ульяну.

— Не хочу з Ульяною, вона мене на щедрівку з собою не взяла, — ображалося хлоп'я на мамину мову. — Сам піду!

Він небавом одягнув маленького, зшитого дідом козушка, насипав у кишені пшеничних зерен.

— Бабо, бабо! А дома що, не посівати? Хочу перше дома. — Романко вишов у двір і через хвилю ку постукав:

— А чи дома господар? — Дома господар, просимо!

Хлопчина зупинився у снігах і зашебетав на всю хату:

Хай несе вам щастя, здоров'я, радості Новий рік, Щоб жили ви у достатку віднині й цілий вік! Сійся, родися, щастям озвися!

Доброю долею в домі ведися...

І посівалась дитячою рукою оселя: зерна пшениці падали й проростали колоссям духовності древнього свята.

— Дякуємо на добромому слові!

Романко заглянув у бабусині очі — у них сяялась радість:

— Іди насамперед до Гурачки, вона чекає на тебе.

Сніг усе падав, ховаючи під легкою ковдрою беззахисну, втомлену землю. Старенька, як і сама господиня, Гураччина хата пришикла під гордими ясенями, виглядаючи вікнами на гостиниць.

— А чи можна посівати? — дитячий голос срібним передзвоном ударився об шибки. За хвилю дерев'яні почорнілі двері відчинилися:

— Можна, прошу! Романко зайшов у хату й розгубився. У баби Гурачки завше пахло лісом, але

сьогодні якоюсь особливо: житній дідух, як поважний господар виглядав з-за столу, торкався розкішним чубом образу Пречистої, гілки хвої й василька букетами обіймали віконниці. На стіл господарка насипала пшениці й прикрила скатертину. Кожна річ здавалась живою і загадковою.

«Буду віншувати ту, що й дома. Баби Гурачці вона теж полюбиться...».

Хай несе вам щастя, здоров'я, радості Новий рік, Щоб жили ви у достатку віднині й цілий вік.

Сійся, родися, щастям озвися, Доброю долею в хаті ведися.

В щасливу пору, ясну годину Вітаю щиро вашу родину.

Хай буде ваша хата радістю багата.

І красується добром: пивом, медом і вином, Смачними пирогами, веселими колядами...

Романко віншував і посівав, а баби Гурачці спліталась в'язанка гарних думок: «Хлібний рік буде, врожайний. Посіваєс, мов посланець господній... А ще, мабуть, поживу трохи...».

— Дякую, Романку. Не забув стару, — господиня насипала хлопчиків пригорщі лісових горіхів. — Дякую, а хто тебе такої ладної віншувачки навчив? Сама такої не знаю.

— Ага, ніби не знаєте, — не вірить хлоп'я.

— Правда, не знаю.

Ходить від хати до хати Романко-посівальник. Ярє день, входить у людські оселі віншувачками.

ВАСИЛЬ ТУЛАЙ.

* * * Дівчинко, неже тобі відчуту бездонну силу і снагу, котра душу зодягає в пута, навіть з пана роблячи слугу, із безумця творячи пророка, бога з юридичного сліпця, що в практичній не шукає проку, а бере початок із кінця.

Дівчинко! Така еси невинна...

Дівчинко! Така еси мала... Чом твоя безпомічність чом твоя нарочита холодність,

Дівчинко! Така еси мала... Чом твоя нарочита холодність,

ЗНАЙОМТЕСЬ: НОВЕ ІМ'Я

Наталія Букавин — першкурсниця педагогічного факультету. А ще Наталія пише вірші — щирі, задушевні, співзвучні своїй ніжній та ранимій душі. Звичайно, дівчині ще бракує досвіду та знань, бракує вміння працювати над віршем, але її бентежні, і, головне, природні образи чарують і приваблюють. Хочеться вірити, що завдяки своїм чималім природним задаткам та наполегливості Наталія виправдає надії і стане справжньою поетесою.

І. АНДРУСЯК, староста літстудії «Зв'язь».

НА СВІТАНКУ

Туман прозорий нависа На пагорбах зелених. Ще сонно дихає ріка, Берези сплять і клени. Вогка стежина поміж трав У ліс веде, чи в казку... Завісу ночі промінь зняв, День розтулив ромашку.

поверхнева спрощеність твоя, імідаж твій, колючий і неплодний, у моєму серці, як змія, клубиться, ворушиться і жалить, а душа холоне і тремтить, у своїй зворушеній печалі скривджена і стомлена за мить.

В ній звучать нечувані акорди, гуркотять нечувані громи. Дівчинко! Моя обузо горда! Ти — богиня, чорт тебе візьми Іван АНДРУСЯК. Студент III курсу філологічного факультету.

Звітує літературна студія

ОБРАЗОК

ОЛЕЧКА, ОЛЯ...

Дощ немилосердно тарабанив по підвіконню. Дівчині здавалось, що то важкі краплі досади вдаряють прямо в серце. Сон ніби рукою зняло. Та вчулось щось незвичайне в шумі дощу. Оля підвелась, підійшла до вікна. Дощу зовсім не було. На металевому підвіконні метушилися голуби, клювали крихти хліба, що звечора накидала їм дівчина. Це вони гучно вдаряли дзьобами.

— Гулі, гулі, хороші ж ви мої, — на Олиних щоках спалахнув рідкий гість — рум'янець. Вперше після довгих днів і ночей відчаю їй стало хороше й легко. Вже не звучали протяжні ноти болю у стомленій душі. Щире світло радості якось несміливо забриніло в її погляді, у тонких неправильних рисах.

«Ох і дурна ж я! Життя неповторне, я люблю його. Треба просто менше думати про свої біди-невдачі. Все ще буде добре!».

А ще вчора життя здавалось їй несправедливим і непотрібним, не жаль було і розлучитися з ним. Деякі дні тому вона у відчай кусала губи, тамувала в собі гірку зливу сліз, повторювала одне: «Тільки щоб він був щасливий. Мені ж більше нічого не треба... Він ні в чому не винен переді мною. Боже, але чому ж так боляче, звідки ці колючі клубки в горлі, цей біль у скронях? Адже він буде щасливим, він буде разом зі своєю коханою дівчиною. Він жениться!».

Підступна, важка, мов свинцева, думка стукала в скроні коротким ненависним дівчині питанням: «А я? А я? А я?»... «Та пройде все це — мене декілька тижнів, я все забуду, знала ж я його зовсім мало днів, мені буде легко забути...».

Н. БУКАВИН.

клими повіками, червоними очима, пальці все ще стискували подушку. Вона ні про що не думала, нічого не відчувала. Здавалося, душу привалив хтось каменем і вона не може поворухнутися. Дівчина машинально лягла, одразу ж заснула важким сном. Прокинулась уночі чи то від холоду, чи то від болю в голові. Тепер треба встати, розстелити ліжко. Рвучко підвелась, склала покривало, роздягнулась.

— Доля обманула. Поманила і обманула. Чого ще чекати? — це питання вктувалось туманом сну, звучало все глухіше і накінець застигло, щоб вранці, як тільки Оля прокинеться, зазвучати знову протяжною нотою болю.

— Нічого чекати! — вона сказала ці слова голосно, раптом прокинувшись серед ночі. Сказала — і не повірила собі, не змирилась.

Основне — заспокоїтись. І попливали дні. Сльози і терзання Оля тамувала буденними справами, навчанням. І тільки туга, смуток, тихий, невимовний, жив у її красивих карих очах усі ці дні. А ілюзія дощу, звуки голубиною сніданку перемогли сьогодні сум. Та до спокійного життя поверталась вже не Олечка. Це була інша дівчина, з карими очима-криницями, на дні яких поселились мертві іскри суму. Олечка, Оля, Ольга...

Г. ПЕТРОСАНЯК. Студентка III курсу філологічного факультету.

НАРЕЧЕНА СОНЦЯ

(ЗА УКРАЇНСЬКОЮ ФЕРІЄЮ)

Ранок у вересневому гаю над річкою. Оленка — енергійна, юна. В коротенькій шкільній формі і кросовках. На лівому плечі звисла брунатна сумка з підручниками, які білими корінцями визирали на світ.

Йшла вільно, зовсім не пікуючись тим, що за нею можуть стежити, анітрохи не боячись. Вона вийшла на берег річки, де серед зеленотрав'я стояло старе корячкувате дерево. Оленка повисла на нього сумку, роздяглася, залишивши бант на голові. Підійшла до води, дивлячись на вранішнє сонце:

Ще небосхил в імлі бузковій і небо тихе і блакитне.

Ще зеленіє лист вільховий, Латаття над рікою квітне.

Ти нахилися над рікою, Долоні опустивши в воду, І вже впливаєш ти рукою

Дзвінку осінню прохолоду.* Вийшла в ріки на берег,

закинула руки за голову і витягнулася всім тілом до сонечка...

Ніщо не приховувало чудового тіла шістнадцятилітньої красуні. Вона всією своєю поверхнею шовкової шкіри пила раннє повітря і благодатне проміння. Свіжість молоді крові заступила всі одежі й прикрашала доню Прикарпаття блиском ізмаргаду і пахощами сосни...

Не вміє назвати почуття свого Оленка. Не знала-бо досі кохання. Дрімало у серці воно, у пуп'янок ступлене. Як лотос у заводях дрімале, поки місячний промінь його на поверхню не виманить, поцілунком на квітку не перетворить... Безліч сонячних барв над тобою духмяно зоріють пелюстками троянд...**

Олег ГУЦУЛЯК, студент заочного відділення філологічного факультету.

* текст Галини Гордасевич. ** текст автора.

Віки і віки — вже історія, Роки і роки — вже життя. Виходить тоді одна бутефорія, Коли кидаєш на вітер слова, Коли мовчиш, як треба кричати, Коли кричиш, як змісту нема, Коли другою

хочеш продати слова. Виходить тоді одна бутефорія. Немає змісту твого життя... * * * Театр одного артиста — Радість, горе, любов... Тіло падає листя

анів овінь панує... строкатого, жовтого сонця букет подаруєш мені } забудеш неначе сон ці наші дні... Ярослав ТАНЧАК. Студент II курсу фізико-математичного факультету.

Ця з-дня-на-денність не про каву в сріблястих філіжанках і не про циганство першого вагона дизель-поїзда швидше про те як дощ витанцює коломицю на липових листочках прилиплих до шибки тоненьких як долоньки мавок я вірою що блискавка щось означає (в світі ж не існує безглуздя) я хочу щоб дощ змінив мальовану мною буденність не залишивши навіть мого обличчя лише твої очі... * * *

Чекайте мене! я приїду, як завжди, вечірнім поїздом, стану на порозі, пахнувши словами. Чекайте мене я одружена з вітром, ношу його обручку гривною і не смію думати ні про кого іншого лише про того, хто бавиться моїм обличчям і хто мене не чекає... С. БРЕСЛАВСЬКА.

◆ НАШЕ ІНТЕРВ'Ю

Що віщує Білий Кінь?

Останнім часом увійшло в моду зустрічати Новий рік на східний зразок, дотримуючись 12-річного циклу. Тому жінок хвилює, якого кольору сукню вбрати, чоловіків — що віщує той чи інший знак для їх кар'єри, закоханих — чи варто їм одружуватися саме наступного року, чи буде він щасливим тощо. До кого ж звернутися з усіма цими питаннями, як не до астронама? Так ми й зробили і попросили розповісти про наступний рік професора кафедри фізики, доктора фізико-математичних наук І. А. Климичина.

— Отже, Іване Антоновичу, яким буде для нас наступний, 1990 рік і чого від нього чекати?

— Насамперед хочу зауважити, що рік Білого Коня (1990) прийде до нас не в ніч з 31 грудня на 1 січня, а 27 лютого (з фази нового місяця). Так за східним календарем. Отож зрозумілий подив японців і китайців з нашої новоіспеченої «традиції» зустрічати Новий рік 1 січня,

в той же час дотримуючись східних традицій. Щоправда, ми, як правило, обмежуємося вибором того чи іншого кольору святкового вбрання.

А взагалі 1990-й буде не дуже сприятливим для здоров'я. Пов'язано це з тим, що на сонці тепер багато плям, поблизу них трапляються потужні вибухи — сонячні спалахи, кожен з яких еквівалентний вибухові мільйона водневих бомб. У такий час (загалом з 1989 по 1991 рік) люди погано себе почувають, в момент спалаху у два — чотири рази зростає травматизм, кількість інфарктів, інсультів, захворювань грипом. І все це пов'язано з циклом сонячної активності, який триває 11 років.

— Як же запобігти цим неприємностям?

— Звичайно, треба берегтися. Скажімо, бути розважливішим за кермом автомобіля, уникати стресових ситуацій. Але в той же час, не заперечуючи впливу космосу на людину, не можна не сказати, що це процес статистичний. Ми можемо прогнозувати що, приміром, автостроф наступного року буде, припустимо, 40.000 по країні, але не можна сказати наперед, хто саме в ці катастрофи потрапить. То сліпий випадок. Тобто вплив космосу на кожну людину суто індивідуальний і не треба чекати 1990-го з острахом. Особисто я не вірю, що той чи інший рік може бути безнадійно нещасливим чи

навіть. Правда, японці вважають інакше, тому в певні («нещасливі») роки народжуваність дітей по країні катастрофічно падає, а в «щасливі» різко зростає. Хто ж «ворог» своїй дитині?

— А як ви ставитеся до численних пророкувань «кіньї світу», дати якого постійно змінюються і тривожать багатьох?

— Можу лише сказати, що, коли вдуматися в слова Біблії; то всі ці «пророки» вчиняють великий гріх. Адже сказано чітко й однозначно: «О дні ж тому і часі ніхто не знає, ні Ангели небесні, а тільки Отець Мій один» (Матф., XXIV, 36).

— Іване Антоновичу, а чого чекаєте від 1990 року особисто Ви, як наступного року зорі щастливих на Ваше життя?

— Проводячи паралель між роком і тим знаком, що його символізує, роблю висновок, що, оскільки Кінь — традиційна тяглова сила, великий помічник і друг людини, то й наступний рік буде для наших читачів і для мене роком пречесливості, розважливості і дружби.

Інтерв'ю взяв
Н. ЯСИНСЬКА.

ЯК СТВОРИТИ ДОСТАТОКИ

На Новий рік ми намаємося зробити святковий стіл якомога різноманітнішим і багатшим. Ритуальний же зміст цього давно

Новорічна мозаїка

забутий. А між іншим, за законами магії, достаток їжі на святковому столі мав забезпечити її достаток в усьому наступаючому році. Щоб «закріпити» дієвість обряду, стіл з їжею обкурювали димом, кропили святою водою. А у поляків, чехів, словаків, австрійців збереглися ще давніші звичаї: святковий стіл «замикали» ланцюгом чи обв'язували жмутами соломи. Тут відчувається відлуння уявленнє про магичне коло і про солому як символ родючості лані.

ЦИБУЛЯ І ПОГОДА

Який Новий рік без ворожби! Якраз час визначити, якого ж чекати наступного року — теплого чи холодного, сухого чи дощового. Для цього народи Центральної Європи спостерігали за погодою в кожний із дванадцяти днів святкувань — з 25 грудня по 6 січня, які символізували собою місяці року. Погода у перший день святкувань давала підстави прогнозувати, якою вона буде в січні, другого дня — в лютому і т. д.

Святкова ворожба могла бути й інакшою: для початку цибулю розрізали на дванадцять частинок (дванадцять місяців), від січня

до грудня. Кожен шматочок посипали сіллю і залишали на ніч. Зранку дивилися, на якій частинці сіль намочила, а де залишилася сухою. Цим місяцем і належало бути мокрим або сухим.

ЩОБ ПОБАЧИТИ СУДЖЕНОГО

Під Новий рік — та не побачити свого судженого? Кращої нагоди для цього не буває. Відразу пригадуються поетичні рядки знаменитої балади Жуковського. А ось в Болгарії під Новий рік дівчата збиралися коло джерела чи колодязя і в повному мовчанні набирали від «німої води», яка нібито володіла магичною силою. Кожна дівчина кидала у відро жменю вівса, каблучку або букетик зі своєю міткою. Потім їх по черзі виймали звітти маленька дівчинка (незацікавлена особою) під спів особливих обрядових пісень про майбутнього чоловіка. Заговорені предмети дівчата клали під подушку, сподіваючись, що в новорічну ніч присниться суджений.

Цікаво, що хлопці також ворожили про наречених, але повідомлень про це дуже мало. Адже їм легше було здійснити задумане і не вдаючись до магії.

Зустрічаючи рік Коня

Чоловічий рік!

У Древньому Китаї поняття «зім'я» належало до ряду символів, що означали пасивне, темне, жіноче начало — інь, в той час як «кінь» — образ з іншого ряду, пов'язаного з активним, світлим, чоловічим началом — ян. Цікаво, чи проявить себе така розстановка насамперед в наших «сердечних» справах у наступаючому році Коня? Чому «сердечних»? Опікується роком чисто жіноча планета — Венера.

ЄВРОПА НЕ ВІДСТАЄ

Рік Коня за східним місячним календарем починається не першого, а 27

лютого 1990 року. Але чи всі знають, що цей символічний образ посідає значне місце і в європейських новорічних святах. У німців, західних слов'ян, у кельтів в Англії ряджені, учасники колядок носили свого роду макет коня: його череп чи дерев'яну морду, надіту на палку. Цю «споруду» тримав у руках чоловік, закутаний покривалом. (Чи не звідси наші дитячі «коники»?.) У Південній Чехії традиційну фігуру коня заміняли собою кілька хлопців, накритих білою тканиною. Можливо, раніше в обряді колядування водили живого коня: так, у Польщі не так давно ще в святкуванні брали участь не ряджені, а вершник на справжньому коні. Кінь в міфології європейських народів звичайно пов'язувався з культом сонця і з культом родючості.

Веселим олівцем

Без слів.

На жаль, і цього року не радує нас зима снігом. Чи взагалі були у наших краях нормальні зими, дехто вже почав і сумніватися. Тому, щоб заспокоїти останніх і потішити естетичні смаки наших читачів, пропонуємо вам ці гарні пейзажі, зняті на Івано-Франківщині. Сподіваємося, що біла краса, відтворена на цих фото В. Верещака, ще запанує цієї зими на горах і долах нашого мальовничого Прикарпаття.

Газета виходить один раз на тиждень — у вівторок. Формат — 0,5 друкарського аркуша газети «Правда». Адреса: 284000, м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57. Телефони: 96-4-73, 96-4-41. Редактор І. ГАВРИЛОВИЧ.

Івано-Франківська обласна друкарня управління у справах видавництва і поліграфії облвиконкому. м. Івано-Франківськ, вул. Чапаєва, 78.

Зам. 1037.
Тираж 2000.